

Motion - Mälarens vatten och dess ekosystemtjänster

Våra utgångspunkter

Agenda 2030 med mål som är satta fram till 2030 är vår utgångspunkt. Styrande mål för Ekerö borde vara: hälsosamt liv/välbefinnande, säkerställande av vatten- och sanitetsförvaltning, åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna, skydda och återställa våra ekosystem och biologisk mångfald. Miljöpartiet utgår från de tre principerna om ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Allt vi gör måste rymmas inom de ramar natur, luft och vatten ger. Mälaren härbärgerar hela vår kommun. Vi finns mitt i Mälaren med det ansvar det medför. Troligen hamnar vi, om utvecklingen fortsätter som nu, i mer extrema väderförhållanden med översvämningar och behov av kostsamma investeringar för att anpassa oss efter nya förhållanden. Vi riskerar att Mälaren som dricksvattentäkt upphör att gälla om saltvatten tränger in, vattenkvaliteten försämras genom fortsatta miljöfarliga utsläpp och övergödning.

Mälarens utbredning och ekosystemtjänster

Mälaren sträcker sig från innersta fjärden Galten (Kungsör, Köping) till Slussarna. 6 ytvattenförekomster finns runt Ekerö: Hilleshögsviken, Långtarmen, Fiskarfjärden, Rödstensfjärden, Prästfjärden och Görväln.

Mälaren är en livgivande källa som måste vårdas. Den producerar ekosystemtjänster dvs den nytta som du och jag får genom naturens arbete. Trots att tjänsterna är grunden i vår välfärd är de fortfarande osynliga i flera samhällsbeslut. Om vi inte vårdar befintliga ekosystemtjänster, samt återställer dem som vi riskerar att förlora, så kommer vi att stå inför oöverstigliga kostnader i framtiden för sådant som vi idag får alldeles gratis. Ekosystemtjänster är så värdefulla att det är svårt att sätta ett ekonomiskt värde på dem men vi måste vara medvetna om att en förlorad ekosystemtjänst kommer att belasta den kommunala budgeten om vi inte vänder utvecklingen. Exempel på ekosystemtjänster som Mälaren producerar är livsmedel såsom fisk, vattenrenande tjänster såsom rening av gödningsämnen och miljögifter. Andra tjänster kan till exempelvis vara platser för naturupplevelser och rekreation. Den mest kända ekosystemtjänsten är dricksvatten. Sjön hjälper till vid stora nederbörds mängder, den magasinerar vatten och jämnar ut flödet. Därför är det av stor vikt att vi har en framtagen översvämningssplan som hanterar frågor om hur sjön har möjlighet att fyllas och hålla vatten. Den måste kopplas till strandskydd som en viktigt pusselbit. Om vi tillåter exploatering vid stränderna så bygger vi bort ett gratis översvämningsskydd.

Mälaren är ju också en källa till rekreation och upplevelse. En halvtimme från Stockholms centrum ligger det vi kallar "Kulturens övärld". Med två världsarv, fantastiska historiska platser som Birka med Hovgården samt inte minst Drottningholms vackra slott. Alla med direkt anknytning till Mälaren och som påminnelser om vårt ansvar att föra arv och omgivande vatten vidare till kommande generationer.

Kommunens ansvar

Viket ansvar har kommunen? EU:s vattendirektiv är tydligt med att de åtgärdsprogram som vattenmyndigheten tar fram är **juridiskt bindande**. Det finns för kommunerna 6 tydliga åtgärder som **SKALL** följas. Ett av dem är att ta fram avrinningsområdesspecifika åtgärdsplaner. Det finns inget i budgeten idag eller något uppdrag givet till tjänstemännen att ta fram sådana planer. Fler andra är att kommunen ska bedriva tillsyn mot framförallt förorenad mark. Miljöenheten måste få förstärkning för att kunna ha möjlighet att följa detta mål.

Miljökvalitetsnormerna för ”vår” del av Mälaren skulle vara uppnådda år 2021. Uppskov ges nu för att det tar tid för naturen att återställa sig efter att åtgärderna är införda. Vilka åtgärder har Ekerö kommun gjort? Vart finns Ekerö kommuns åtgärdsplan? Vi måste inse att Mälaren är en resurs men som också är i behov av att vårdas för att fortsätta ge oss de ekosystemtjänster som vi nyttjar.

Miljöpartiet de gröna yrkar att Ekerö kommun:

- arbetar fram konkreta åtgärdsplaner för samtliga vattenförekomster
- ger mer resurser för miljötillsyn samt ett tydligt uppdrag att bedriva tillsyn i linje med åtgärdsprogrammet för vatten
- inrättar ett miljöövervakningsprogram för Ekerö kommuns del av Mälaren för att kunna ta beslut om vilka åtgärder som är nödvändiga att genomföra för att nå de juridiskt bindande satta miljökvalitetsnormerna
- tar fram en klimatstrategi och en dagvattenstrategi för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart och i samklang med vår viktigaste resurs Mälaren.

Miljöpartiet de gröna Mäläröarna

Björn Osberg

Ulrika Sandin

Carl Ståhle